

STATISTIKENS FRAMSTÄLLNING

Statistik om familjerätt 2025

Ämnesområde

Socialtjänst

Statistikområde

Familjerätt

Produktkod

SO0201

Referenstid

Referenstiden är år 2025

Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd
Kontaktinformation	Malin Lundgren
E-post	info@mfof.se
Telefon	010-190 11 00

Innehåll

1	Statistikens sammanhang	3
2	Undersökningsdesign	3
2.1	Målstorheter	3
2.2	Ramförfarande	3
2.3	Förfaranden för urval och uteslutning	4
2.3.1	Urvalsförfarande.....	4
2.3.2	Uteslutning från insamling (cut-off)	4
2.4	Insamlingsförfarande.....	4
2.4.1	Datainsamling	4
2.4.2	Mätning.....	4
2.4.3	Bortfallsuppföljning	5
2.5	Bearbetningar.....	5
2.6	Granskning.....	5
2.6.1	Granskning under direktinsamlingen	5
2.6.2	Granskning av mikrodata och insamlade statistikvärden.....	6
2.6.3	Granskning av makrodata	6
2.6.4	Granskning av redovisning	6
2.7	Skattningsförfarande	6
2.7.1	Principer och antaganden	6
2.7.2	Skattningsförfarande för målstorheter.....	7
2.7.3	Skattningsförfarande för tillförlitlighet.....	7
2.7.4	Röjandekontroll	7
3	Genomförande	7
3.1	Kvantitativ information.....	7
3.2	Avvikelser från undersökningsdesignen	7

1 Statistikens sammanhang

SCB genomför undersökningen på uppdrag av Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF).

Statistiken avser mängduppgifter om ärenden/insatser inom kommunernas familjerättsliga verksamhet. Statistiken samlas in från kommunerna en gång per år och avser uppgifter för det föregående året.

Statistiken används för att följa utvecklingen av det familjerättsliga området och utgör underlag för planering, uppföljning och utredning på både nationell, regional och kommunal nivå.

Läs om statistikens kvalitet i kvalitetsdeklarationen som finns tillgänglig på MFoF:s webbplats, www.mfof.se/statistik_familjeratt.

2 Undersökningsdesign

2.1 Målstorheter

Statistiken redovisar antal barn som ingår i utredningar och upplysningar om vårdnad, boende och umgänge, och antal barn som ingår i utredningar om nationella adoptioner. Statistiken redovisar också antal barn som berörs av samarbetsamtal och umgängesstöd. Vidare redovisas antal medgivandeutredningar och antal avtal om vårdnad, boende och umgänge. Därtill ingår statistik om informationssamtal och utredningar om faderskap och föräldraskap.

Samtliga uppgifter redovisas per riket, varav merparten även redovisas per län och per kommun. Några uppgifter redovisas också per 10 000 av samtliga barn.

2.2 Ramförfarande

Ramen utgörs av Sveriges 290 kommuner med kontaktpersoner för familjerätten i respektive kommun, som hämtas från ett internt register vid SCB som byggts upp under en tid då undersökningen genomförts årligen. Registret kompletteras årligen med uppgifter från en kontaktuppdatering som genomförs innan datainsamlingen startar. Undersökningen genomförs som en totalundersökning.

Målobjekten är insatser och utredningar inom kommunernas familjerättsliga verksamhet. Observationsobjekten är densamma som målobjekten. Målobjekten mäts antingen genom antalet berörda barn av en viss insats/utredning under referensåret, eller genom antalet utredningar/insatser under referensåret.

Uppgiftslämnare är respektive kommuns kontaktperson.

2.3 Förfaranden för urval och uteslutning

2.3.1 Urvalsförfarande

Undersökningen är en totalundersökning bland landets kommuner och inget urval förekommer således.

2.3.2 Uteslutning från insamling (cut-off)

Ingen del av målpopulationen är utesluten från datainsamlingen.

2.4 Insamlingsförfarande

2.4.1 Datainsamling

Uppgifter till undersökningen samlas in från målpopulationen via en webbenkät, och kompletteras sedan med uppgifter från register inför tabellframställningen.

Innan insamlingen från kommunerna påbörjas genomförs en kontaktuppdatering där SCB samlar in uppgifter från kommunerna om vem som är ansvarig för uppgiftslämnandet. Dessa kontaktuppgifter, tillsammans med en befintlig kontaktlista, används sedan vid datainsamlingen.

Under datainsamlingen görs totalt tre utskick. Vid första utskicket får kontaktpersonen ett missiv med information om insamlingen och länk till uppgiftslämnarsidan där webbenkäten finns tillgänglig. De två resterande utskicken består av påminnelser. Innan datainsamlingen avslutas genomförs även telefonpåminnelser till de kommuner som inte svarat efter det tredje utskicket.

Under processen görs logiska kontroller och jämförelser med föregående år och om fel misstänks tas kontakt med berörd uppgiftslämnare för kontroll och eventuell rättning av uppgiften.

För samtliga svarande i undersökningen används variablerna antal invånare, antal födda samt län från Befolkningsregistret (RTB), version 2025-12 31, till tabellframställningen.

2.4.2 Mätning

Enkäten är utformad av MFoF och omfattar 11 numrerade huvudfrågor. Flera av dessa innehåller delfrågor, vilket innebär att det totala antalet frågor uppgår till 16. Till varje fråga finns definitioner av de efterfrågade uppgifterna samt hänvisningar till relevant lagstiftning. Det finns också instruktioner som syftar till att underlätta uppgiftslämnandet och bidra till god kvalitet i de inrapporterade uppgifterna.

De uppgifter som efterfrågas i enkäten registreras i regel av kommunerna i deras verksamhetssystem. Vilka system som används

varierar mellan kommunerna och kan antingen tillhandahållas via en systemleverantör eller vara egenutvecklat.

En beskrivning av undersökningens variabler finns i kvalitetsdeklarationen på MFoF:s webbplats, www.mfof.se/statistik_familjeratt

2.4.3 Bortfallsuppföljning

Bortfallet består dels av objektbortfall, som innebär att frågeformuläret inte är besvarat alls, och dels av partiellt bortfall som innebär att vissa frågor i blanketten inte är besvarade.

Objektbortfall kan bland annat bero på att uppgiftslämnaren har nytt verksamhetssystem och inte kan få fram efterfrågade uppgifter, resursbrist, att uppgiftslämnaren inte går att nå eller av andra skäl är förhindrad att medverka. Partiellt bortfall kan exempelvis bero på att en fråga är svår att förstå, att uppgiften inte har samlats in, eller att uppgiftslämnaren missat att besvara frågan.

De kommuner som inte skickat in uppgifter påminns flera gånger, per epost och till sist via telefon. En möjlig åtgärd är att bevilja anstånd till kommuner som önskar förlängd svarstid. Inga kommuner begärde anstånd under insamlingsperioden.

Eftersom uppgiftslämning inte är obligatorisk arbetar MFoF aktivt med att uppmuntra kommunerna att prioritera inlämning av statistik. Myndigheten verkar även för att underlätta processen genom att erbjuda stöd till kommunerna både inför och under inlämningen, i den mån sådana behov finns.

2.5 Bearbetningar

För framställning av vissa variabler hämtas data från Befolkningsregistret (RTB), version 2025-12-31. Från registret hämtas data om antal invånare, antal födda samt län.

Bearbetning till följd av bortfall beskrivs närmare i avsnitt 2.7

2.6 Granskning

Granskning av data genomförs i flera steg.

2.6.1 Granskning under direktinsamlingen

I ett inledande skede av datainsamlingen granskas webblancketten i syfte att identifiera eventuella tekniska fel. Detta görs genom kontroll av giltiga värden med hjälp av frekvenstabeller.

Datamaterialet granskas därefter avseende rimlighet och konsistens för att upptäcka eventuella kvarstående fel. Som stöd i granskningen används föregående års uppgifter för jämförelser och förbestämda granskningskontroller.

2.6.2 Granskning av mikrodata och insamlade statistikvärden

Enkäten innehåller inbyggda granskningskontroller för respektive fråga, vilka innebär att uppgiftslämnaren ombeds lämna en förklaring om det rapporterade värdet avviker väsentligt från föregående års uppgift. Dessa kommentarer följs upp löpande under insamlingen av både SCB och MFoF, och vid behov tas kontakt med uppgiftslämnaren.

Inga åtgärder bedömdes behöva vidtas till följd av dessa.

2.6.3 Granskning av makrodata

Inför leverans till MFoF genomför SCB en avslutande granskning av datamaterialet med hjälp av frekvenstabeller för att upptäcka och korrigera eventuella kvarstående fel.

2.6.4 Granskning av redovisning

Efter leverans från SCB granskar MFoF data och tillhörande dokumentation inför publicering. Värden på riksnivå jämförs med föregående års uppgifter, och stickprovskontroller genomförs på läns- och kommunnivå. Kommentarer från uppgiftslämnare granskas parallellt. Tabellerna granskas utifrån fastställd tabellplan och även tillhörande fotnoter granskades. Vid eventuella avvikelser tas kontakt med SCB för bedömning om eventuell ny leverans. Någon ny leverans var inte aktuell.

Inför publicering tog MFoF bort variablerna avseende fråga 9.1 (antal bekräftelser av faderskap, föräldraskap och moderskap samt anmälan om gemensam vårdnad i samband med bekräftelse av faderskap, föräldraskap eller moderskap), efter bedömningen att uppgifterna inte utgjorde tillräckligt god kvalitet. För mer information, se kvalitetsdeklarationen på MFoF:s webbplats, www.mfof.se/statistik_familjeratt

2.7 Skattningsförfarande

Statistik inom familjerätt har ingått i Sveriges officiella statistik sedan 1998. Statistiken har till stor del varit oförändrad innehållsmässigt.

Sedan MFoF övertog ansvaret för statistiken 2017 har vissa uppgifter utgått eller förtydligats för att öka statistikens relevans och minska risken för olika tolkningar mellan kommunerna. Någon uppgift har även tillkommit.

2.7.1 Principer och antaganden

Skattningarna i tabellerna räknas upp till populationsnivå, vilket innebär att resultatet avser hela populationen och inte endast de svarande. Antalsuppgifterna är således skattningar av antal kommuner i populationen med den aktuella egenskapen.

2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter

En uppgift som saknar värde (bortfall) bortfallskompletteras, dvs. uppgiften ersätts med ett skattat variabelvärde. De bortfallskompletterade värdena redovisas inte för respektive kommun, däremot ingår de i beräkningen av variabelvärdena för redovisningsgrupper såsom riket och län.

Bortfallet i en enskild fråga kan antingen gälla hela frågan eller delar av frågan. Vissa frågor är sådana att både en totaluppgift och deluppgifter anges, eller att deluppgifter anges som summeras till en totaluppgift. Bortfallet kan i dessa fall vara av två typer:

- Totaluppgift finns men deluppgift har bortfall.
- Totaluppgift har bortfall.

Metoder för bortfallskomplettering beskrivs närmare i SCB:s tekniska rapport som finns tillgänglig på MFoF:s webbplats www.mfof.se/statistik_familjeratt

2.7.3 Skattningsförfarande för tillförlitlighet

Inga osäkerhetsmått beräknas i undersökningen.

2.7.4 Röjandekontroll

Tabellerna har sekretessgranskats (prickats) så att inga uppgifter för enskilda objekt röjs, dvs. att redovisningsgrupper med värdemängder färre än 6 har prickats.

3 Genomförande

3.1 Kvantitativ information

Rampopulationen omfattar 290 kommuner. Av dessa lämnade 251 kommuner in uppgifter, vilket motsvarar en svarsfrekvens på 87 procent.

3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen

Under insamlingen inkom sammanställda uppgifter från en kommun via post istället för via webbenkäten. Eftersom uppgifterna inkom sent i insamlingsprocessen hanterades de manuellt, istället för att kommunen ombads att lämna uppgifterna via webbenkäten. Avvikelsen bedömdes inte påverka statistikens innehåll eller kvalitet.